

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Toll- og avgiftsdirektoratet
Postboks 8122 Dep

0032 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

14/5147 SL VA/KR

19.12.2014

Statsbudsjettet 2015 - Toll- og avgiftsetaten - tildelingsbrev

INNHold

1.	Innledning	2
2.	Hovedmål og styringsparametre.....	2
3.	IKT - utvikling og forvaltning	11
4.	Administrative og andre forhold	12
5.	Rapportering og resultatoppfølging.....	17
6.	Budsjetttildeling og fullmakter	19

Vedlegg 1: Styringskalender 2015

Vedlegg 2: Forklaringsvariabler

Vedlegg 3: Fullmakter

Vedlegg 4: Krav til rapportering om budsjettstatus

Vedlegg 5: Krav til rapportering på fastsettelses- og innkrevingsområdet

Vedlegg 6: Krav til rapportering på personalområdet

1. INNLEDNING

I dette tildelingsbrevet meddeles Finansdepartementets styringssignaler og budsjettvedtak for Toll- og avgiftsetaten i 2015. Prop. 1 S (2014–2015) for Finansdepartementet ble behandlet av Stortinget 15. desember 2014 på grunnlag av Innst. 5 S (2014–2015).

Styringsdialogen mellom Finansdepartementet og Toll- og avgiftsdirektoratet består av faste møter og følgende hoveddokumenter:

- Departementets årlige budsjettproposisjoner
- Departementets årlige tildelingsbrev
- Direktoratets halvårsrapport
- Direktoratets årsrapport
- Hovedinstruks til direktøren i Toll- og avgiftsetaten

I tillegg kommer departementets referater fra rapportmøter og kontaktmøter.

En god og forutsigbar styringsdialog forutsetter at departementets styringssignaler i hovedsak er stabile over tid. Departementets styringssignaler er rettet til Toll- og avgiftsdirektoratet, men gjelder for hele Toll- og avgiftsetatens virksomhet.

Regjeringen har iverksatt arbeid med en rekke endringer i etatene som håndterer skatt, avgift, toll og innkreving, og i oppgavefordelingen mellom disse, jf. Prop. 1 S (2014–2015) og flere oppdragsbrev fra Finansdepartementet. Målet med tiltakene er styrket innsats mot svart økonomi, bedre rettssikkerhet, redusert ressursbruk, forenkling for innbyggerne og næringsliv og styrket grensekontroll. For Toll- og avgiftsetaten innebærer endringen at etatens rolle som grenseetat rendyrkes. I behandlingen av statsbudsjettet for 2015 har Stortinget stilt seg bak intensjonen om at Toll- og avgiftsetaten rendyrkes til grensekontroll og vareførsel, og at intensjonen for Skatteetaten er ansvar for forvaltning av skatt og avgift, jf. Innst. 5 S (2014–2015).

Toll- og avgiftsetaten skal i 2015 arbeide med utredning, planlegging og gjennomføring av de tiltakene som berører etaten. Toll- og avgiftsetaten har sammen med Skatteetaten fått et krevende oppdrag som skal gjennomføres på forholdsvis kort tid. Det er avgjørende at Toll- og avgiftsetaten setter av tilstrekkelig med ressurser til å gjennomføre tiltakene tilfredsstillende. Etaten skal i sitt IKT-utviklingsarbeid prioritere aktiviteter av betydning for overføringen av oppgaver fra Toll- og avgiftsetaten til Skatteetaten.

2. HOVEDMÅL OG STYRINGSPARAMETRE MV.

Toll- og avgiftsetaten skal motvirke ulovlig inn- og utførsel av varer, tilrettelegge for riktig fastsettelse og rettidig innbetaling av toll og avgifter samt yte god service. Dette

skal gi grunnlag for inntekter til fellesskapet gjennom riktig, effektiv fastsettelse og innkreving av toll og avgifter vedtatt av Stortinget.

Følgende hovedmål, til dels formulert som visjoner, gjelder, jf. Prop. 1 S (2014–2015) for Finansdepartementet:

- Motvirke ulovlig inn- og utførsel av varer
- Riktig fastsettelse av avgifter og toll
- Rettidig innbetaling av avgifter og toll
- God service overfor brukerne

Hvert hovedmål har underliggende styringsparametre og forklaringsvariabler. Hovedmål og styringsparametre for 2015 er i all hovedsak de samme som i 2014. Forklaringsvariabler er statistikk som belyser etatens resultatutvikling, men som det ikke settes konkrete resultatmål på. Vedlegg 2 viser forklaringsvariabler som vil benyttes for 2015. Under hvert hovedmålsområde er også spesielle tiltak omtalt. Enkelte spesielle tiltak gjelder flere hovedmål, men er plassert under det hovedmålet som tiltaket berører mest. I tillegg er flere spesielle tiltak samlet under kapittel 3 IKT-utvikling og forvaltning.

Generelt forventer departementet at tilsiktede resultater i 2015 i hovedsak skal være på nivå med resultatene i 2013, jf. Prop. 1 S (2014–2015) for Finansdepartementet. Det fremgår også av proposisjonen at det i en overgangsperiode er risiko for at oppgaveløsningen kan bli påvirket av arbeidet med de store omstillingene. Departementets samlede resultatvurdering ser på sammenhengen mellom resultatoppnåelsen for fastsatte styringsparametre og utviklingen av Toll- og avgiftsetatens virksomhetsområde for øvrig.

Toll- og avgiftsdirektoratet har ansvaret for å fastsette et konkret resultatmål for hver styringsparameter. Departementet viser her til direktoratets oversendelse av 4. desember 2014 med forslag til resultatmål 2015 og departementets brev av 19. desember 2014.

Etaten må i 2015 fortsette å videreutvikle etatens målhierarki, herunder også etatens styringsparametere. Overføringen av oppgaver til Skatteetaten vil påvirke etatens målhierarki. Departementet vil komme tilbake til oppfølgingen av dette arbeidet i en egen prosess.

2.1 Hovedmål 1: Motvirke ulovlig inn- og utførsel av varer

Toll- og avgiftsetaten skal utføre effektiv grensekontroll av gods, reisende og transportmidler. I tillegg utfører Toll- og avgiftsetaten oppgaver på vegne av mer enn 25 andre etater. Etaten gir også viktige bidrag i form av kunnskap og informasjon til flere statlige etater, herunder justismyndighetene. Departementet forutsetter at Toll- og

avgiftsetaten kontinuerlig arbeider med å utvikle kontroll- og analysemetoder for å møte endringer i kriminalitets- og trafikkbildet.

2.1.1 Styringsparametre

- Antall godskontroller
- Treffprosent for godskontroller
- Antall kontroller av reisende
- Treffprosent for kontroller av reisende
- Antall kontroller av transportmidler
- Treffprosent for kontroller av transportmidler
- Antall avdekkede alvorlige overtredelser

2.1.2 Spesielle tiltak

Styrking av toll- og avgiftsetatens grensekontroll

Toll- og avgiftsdirektoratet har fått i oppdrag å utrede og foreslå tiltak for å styrke grensekontrollen. Utredningen skal blant annet se på behovet for nye virkemidler og fullmakter, herunder begrenset politimyndighet. Det skal også vurderes om det er hensiktsmessig at etaten utfører andre oppgaver på grensen.

Direktoratet leverte i november 2014 en rapport med anbefalte tiltak til departementet. Etaten skal i 2015 prioritere det videre arbeide med oppfølgingen av denne rapporten.

Dette arbeidet skal også omtales i halvårsrapporten for 2015.

Funksjonelle behov for etterretning, analyse, objektutvelgelse og kontroll

Skatteetaten skal i forbindelse med utvikling av nytt system for forvaltning av særavgifter (SAFIR) utvikle en plattform for etterretning og analyse. Det skal legges til rette for at dette kan være en felles plattform for samhandling mellom Skatteetaten og Toll- og avgiftsetaten. Toll- og avgiftsetaten skal bidra i dette arbeidet. Parallelt skal Toll- og avgiftsetaten klarlegge nødvendige funksjonelle behov knyttet til uregistrerte varestrømmer og smugling, og som i utgangspunktet ikke dekkes av Skatteetatens utviklingsløp. Arbeidet anses som sentralt når det gjelder styrkingen av etatens grensekontroll.

Prøveprosjekt forenklet transfer OSL

Det skal i 2015 startes et prøveprosjekt med en ordning for forenklet transfer på Oslo lufthavn, Gardermoen. Prøveprosjektet skal vare i tre år. Prosjektet inneholder en rekke tiltak for å opprettholde en tilfredsstillende tollkontroll. Regjeringen vil i løpet av prøveperioden vurdere om ordningen skal gjøres permanent. Toll- og avgiftsetaten skal samarbeide med Avinor AS om gjennomføringen av prøveprosjektet. Det er i 2015 bevilget 36,4 mill. kroner til å dekke etatens kostnader ved prøveprosjektet. Avinor AS skal dekke alle etatens kostnader ved prøveprosjektet. Inntektene fra Avinor skal føres på kap. 4610, post 05 (ny post). Det er knyttet en merinntektsfullmakt til denne posten.

Status for prøveprosjektet skal også omtales i halvårsrapporten for 2015.

Prøveprosjekt utrykningsstatus i Toll- og avgiftsetaten

Toll- og avgiftsetaten gjennomfører et prøveprosjekt med bruk av utrykningskjøretøy og blålys, jf. Prop. 1 S (2012–2013) for Finansdepartementet. Prøveprosjektet gjennomføres i Tollregion Øst-Norge og startet sommeren 2013. Toll- og avgiftsdirektoratet leverte 17. november 2014 en foreløpig evaluering av prøveprosjektet. Departementet vil komme tilbake til den videre oppfølgingen av dette arbeidet i en egen prosess.

Status for arbeidet skal også omtales i etatens halvårsrapport for 2015.

Elektronisk tilstedeværelse

Toll- og avgiftsetaten skal videreutvikle bruken av elektronisk tilstedeværelse i grensekontrollen. Status for arbeidet skal også omtales i halvårsrapporten for 2015.

Prøveprosjekt – bruk av elektroniske “sniffere” i grensekontrollen

Det ble i budsjettet for 2014 avsatt midler for at Toll- og avgiftsetaten i 2014 skulle gjennomføre et pilotprosjekt med bruk av elektroniske apparater (“sniffere”) i grensekontrollen, jf. Prop. 1 S (2013–2014). Utstyret skal kunne avdekke ulovlige eller farlige stoffer gjennom analyser av prøver fra bagasje, klær, mv. Etaten skal i 2015 ferdigstille pilotprosjektet.

Status på arbeidet skal også omtales i halvårsrapporten for 2015.

Nødnett

Nødnett er innført i Tollregion Øst-Norge og Tollregion Oslo og Akershus i 2014. Erfaringene så langt er positive. Etaten vil i 2015 utvide bruken av nødnett.

Status på arbeidet skal også omtales i halvårsrapporten for 2015.

Bekjempelse av innvendig smugling

Avdekking av innvendig smugling er utfordrende og tidkrevende for Toll- og avgiftsetaten. Prøveprosjekt for lavdose røntgenapparat for avdekking av innvendig smugling ble iverksatt 1. januar 2014, og evaluering av prøveprosjektet skal gjennomføres i løpet av 2015.

Valutakontroll

Valutasmugling er et betydelig internasjonalt problem. Det forutsettes at det tverretatlige samarbeidet og informasjonsutvekslingen med politi og skattemyndigheter på dette området fortsetter. Tilsyn, kvalitetssikring og kontroll av de beløp som faktisk deklarerer, er en viktig del av dette arbeidet.

Innsats mot piratkopierte varer – IPR

Etaten skal fortsette arbeidet med å motvirke innførsel av piratkopierte varer (IPR-varer). Direktoratet skal også arbeide videre med vurdering av behov for regelverksendringer.

Endring av legemiddelloven – videre oppfølging

Det er vedtatt endring i legemiddelloven, som gir Toll- og avgiftsetaten anledning til å beslaglegge og destruere ulovlig importerte legemidler.

Statens legemiddelverk har utarbeidet nye forskrifter som følge av lovendringen. Direktoratet skal arbeide videre med å tilpasse sine kontroll- og saksbehandlingsrutiner på området.

2.2 Hovedmål 2: Riktig fastsettelse av avgifter og toll

Toll- og avgiftsetaten håndhever et omfattende regelverk. Forenkling og modernisering av gjeldende bestemmelser vil kunne gi et bedre grunnlag for en effektiv og riktigere håndhevelse og etterlevelse. Det er også viktig at regelverket gjøres lett tilgjengelig for brukerne. Finansdepartementet forventer at Toll- og avgiftsdirektoratet er pådriver i arbeidet med forenkling og modernisering av det regelverket etaten håndhever. På grunn av kompleksiteten i den økonomiske kriminaliteten og veksten i strømmen av varer over grensene, må Toll- og avgiftsetaten basere sin kontrollvirksomhet på risiko-vurderinger, etterretning og analyse. Kontrollarbeid som er rettet mot å avdekke alvorlige unndragelser skal prioriteres.

2.2.1 Styringsparametre

- Antall dokumentkontroller ved innførsel
- Antall dokumentkontroller ved utførsel
- Antall fysiske kontroller ved innførsel
- Antall fysiske kontroller ved utførsel
- Korrigert beløp i deklarasjonskontrollen i favør av staten
- Antall kontrollerte særavgiftsoppgaver
- Antall virksomhetskontroller
- Etterberegnet beløp i virksomhetskontrollen
- Antall avdekkede alvorlige overtredelser

2.2.2 Spesielle tiltak

Hovedmål 2 er omfattende og komplekst. Spesielle tiltak for hovedmålet er gruppert under overskriftene "Bekjempelse av skatte- og avgiftskriminalitet", "Områder med behov for særskilt innsats", "Regelverksutvikling" og "Internasjonal innsats".

Bekjempelse av skatte- og avgiftskriminalitet

Departmentsutvalget mot økonomisk kriminalitet (DEPØK)

Det arbeides i DEPØK med å utrede virkningsfulle tiltak mot økonomisk kriminalitet. Dette er en oppfølging av tidligere arbeid med handlingsplaner mot økonomisk kriminalitet. I 2014 har direktoratet bidratt med innspill til dette arbeidet. Direktoratet må også i 2015 bistå departementet.

Samarbeid mot skatte- og avgiftskriminalitet

Toll- og avgiftsetaten skal i arbeidet mot økonomisk kriminalitet vektlegge samarbeid med andre kontrolletater og bransjeorganisasjoner for å bedre etterlevelsen av regelverket.

Toll- og avgiftsetaten deltar i Fiskeriforvaltningens analysenettverk (FFA), som er et tverretattlig samarbeid mot ulovlig, urapportert og uregulert fiske. Etaten skal også i 2015 bidra til å bekjempe skatte- og avgiftsunndragelser på dette området.

Internasjonalt samarbeid mot skatte- og avgiftskriminalitet, herunder grenseoverskridende organisert kriminalitet

Arbeidet mot skatte-, toll- og avgiftsunndragelser er en prioritert oppgave internasjonalt. I OECD er det opprettet arbeidsgrupper hvor medlemmene utveksler erfaringer og diskuterer mulige tiltak. Tilsvarende tas det initiativ fra Europakommisjonen, samtidig som det skjer en løpende utvikling ved at prinsipielle saker blir behandlet i EU-domstolen og i nasjonale domstoler i medlemslandene. Departementet ber direktoratet sette av tilstrekkelige fagressurser til å følge det internasjonale arbeidet med sikte på at norske myndigheter skal kunne bidra aktivt i disse prosessene og at kunnskap og erfaringer blir spredd i etaten. Etaten skal sammen med andre lands myndigheter avdekke og utveksle informasjon om trender, nettverk og aktuelle saker slik at kompetansen økes og innsatsen mot aktuelle objekter styrkes ytterligere.

Områder med behov for særskilt innsats

Forbedring av inn- og utførselsprosesser

Direktoratet har som del av prosjektet Nye TVINN identifisert en rekke prosessforbedringstiltak ved inn- og utførsel med ulike transportformer. Direktoratet skal videreføre arbeidet med å videreutvikle prosedyrer, regelverk og teknologiske løsninger også i 2015.

Direktoratet skal orientere om arbeidet på dette området også i halvårsrapporten for 2015.

Reduksjon av rapporteringskrav til næringslivet

Regjeringen har klare intensjoner om å redusere omfanget av rapportering fra næringslivet, jf. Sundvolden-erklæringen. Elektronisk innrapportering, samordning og gjenbruk av informasjon er virkemidler for å oppnå dette. Etaten skal ha en kritisk holdning til om eksisterende og nye oppgaveplikter er nødvendige. Departementet ber

om at det rapporteres om utviklingen i næringslivets oppgavebyrde på toll- og avgiftsområdet.

Regelverksutvikling

Departementet arbeider kontinuerlig med utvikling av toll- og avgiftsregelverket. Etaten har et selvstendig ansvar for å vurdere behov for regelverksendringer og spille inn forslag til departementet. I tillegg må Toll- og avgiftsdirektoratet være forberedt på å bistå departementet på kort varsel, også i saker som ikke er varslet i dette tildelingsbrevet. Som ledd i dette arbeidet må direktoratet følge aktivt med på avgjørelser i domstolene. Økt internasjonalisering og handel over landegrensene gjør det videre påkrevd at direktoratet følger nøye med på regelverksutviklingen i EU og har kompetanse på dette området. Nedenfor følger omtale av enkelte saker hvor direktoratet kan bli bedt om bistand i 2015. Toll- og avgiftsdirektoratet må også være forberedt på å beregne økonomiske og administrative konsekvenser av eventuelle regelverksendringer.

Ny skatteforvaltningslov

Departementet har 21. november 2014 sendt ut høringsnotat om ny skatteforvaltningslov og tar sikte på å fremme proposisjon for Stortinget høsten 2015. Direktoratet må være forberedt på bistå departementet i arbeidet med proposisjonen.

Departementet legger opp til at det skal utarbeides en samleforskrift til den nye loven. Forskriften skal gjelde alle skatter og avgifter som omfattes av loven. Direktoratet må sette av tilstrekkelige ressurser til å bistå i dette arbeidet.

Overføring av oppgaver til Skatteetaten

Det vil i tilknytning til overføringen av forvaltningen av særavgifter og merverdiavgift ved innførsel trolig bli behov for regelverksendringer. Direktoratet må sette av tilstrekkelige ressurser til å bistå i dette arbeidet.

Grønne skatter

Særavgifter er et aktuelt virkemiddel i miljøpolitikken. Direktoratet bes derfor sørge for tilstrekkelig kompetanse på dette området, blant annet ved å følge den internasjonale utviklingen.

Regjeringen har satt ned et utvalg som skal fremme forslag om grønne skatteskift (grønn skattekommisjon). Utvalget skal slutføre sitt arbeid innen 1. desember 2015. Toll- og avgiftsdirektoratet anmodes om å bistå i arbeidet etter behov.

Helhetlig gjennomgang av bilavgiftene

Departementet vurderer helheten ved kjøretøy- og drivstoffavgiftene. Vi tar sikte på endringer for å stimulere til bruk av ny teknologi, en sikrere bilpark og mer miljøvennlige valg. Arbeidet vil bli lagt fram i Revidert nasjonalbudsjett for 2015. Toll- og avgiftsdirektoratet må være forberedt på å bistå i arbeidet etter behov.

Avgift på bæreposer

Det skal det innføres en avgift på bæreposer av plast og papir. Det tas sikte på at denne skal iverksettes fra 15. mars 2015. Innføringen av den nye avgiften krever forskriftsendringer, og direktoratet har i brev 24. november 2014 blitt bedt om å utarbeide et forslag til høringsnotat.

Direktoratet må være forberedt på å bistå departementet når regelverket skal settes i verk og med de administrative oppgavene. Direktoratet må sette av tilstrekkelige ressurser til dette arbeidet.

Internasjonal innsats

Oppfølging av internasjonalt samarbeid

Direktoratet skal følge arbeidet i forbindelse med Norges deltakelse i World Trade Organization (WTO) og andre løpende internasjonale prosesser som har betydning for Toll- og avgiftsetatens ansvarsområder. Direktoratet skal spesielt prioritere arbeidet i World Customs Organization (WCO). Departementet ber om å motta oppdateringer fra direktoratets deltakelse i sentrale WCO-fora.

Direktoratet skal holde seg løpende orientert om arbeidet med handelsfasilitering i WTO, og bidra i arbeidet med å implementere WTOs handelsfasiliteringsavtale i Norge. Direktoratet skal også holde seg løpende orientert om arbeidet med handelsfasilitering i OECD og andre organisasjoner. Internasjonale prosesser som gjelder samfunnssikkerhet og beredskap, skal også følges.

Departementet ber direktoratet bidra i det løpende arbeidet med Norges deltakelse i toll- og handelspolitiske forhandlingsprosesser. Direktoratet bes også bidra med oversettelser, utarbeidelse av stortingsproposisjoner og tollmessig iverksettelse av frihandelsavtaler. Arbeidet med handelsfasilitering i Committee on Trade Facilitation under EFTA skal prioriteres. Finansdepartementet deltar i arbeidet i komiteen i samråd med Utenriksdepartementet og andre departementer. Departementet ber direktoratet lede den norske deltakelsen i Committee of Origin and Customs Experts (COCE) under EFTA, og i de tilsvarende utvalg under EØS.

Oppfølging av EØS-avtalen protokoll 10

Departementet ber direktoratet følge opp EØS-avtalen protokoll 10 om forenkling av kontroll og formaliteter i forbindelse med godstransport. Denne avtalen omfatter forhåndsvarsling av gods kun med tredjeland, krav om løsning for risikovurdering, herunder felles risikokriterier, samt utveksling av informasjon vedrørende autoriserte økonomiske operatører (AEO). I tillegg skal direktoratet holde seg orientert om utviklingen innen dette området, herunder delta i relevante arbeidsmøter og komiteer.

2.3 Hovedmål 3: Rettidig innbetaling av avgifter og toll

Toll- og avgiftsetaten skal på en effektiv måte arbeide for at innbetalt beløp som andel av fastsatt beløp, er så høy som mulig. Etaten skal ha en tett oppfølging av innkrevingen av merverdiavgift ved innførsel og de ulike særavgiftene.

2.3.1 Styringsparametre

- Akkumulerte restanser (eksklusive kontrollkrav)
- Årets restanser (eksklusive kontrollkrav)
- Restansenivået på kontrollkrav
- Saldo på interimskonti (ekskl. gjennomgangskonti, à konto TVINN og depositum)

2.3.2 Spesielle tiltak

Det er ingen spesielle tiltak under dette hovedmålet for 2015.

2.4 Hovedmål 4: God service overfor brukerne

Toll- og avgiftsetaten skal være en moderne, effektiv og servicepreget virksomhet. Det er viktig at næringsliv og publikum er kjent med de ulike bestemmelsene som håndheves av Toll- og avgiftsetaten. Etaten må derfor prioritere veiledning og informasjon til brukerne.

Det er vesentlig at etatens brukere opplever lik behandling i tollregionene. Saksbehandlingen i etaten skal ha god kvalitet og skal utføres innen de angitte frister.

2.4.1 Styringsparametre

- Brukertilfredshet
- Andel vedtak som tilfredsstiller standardiserte retningslinjer for god saksbehandling
- Andel nyregistrerte særavgiftspliktige som gis særskilt veiledning
- Andel søknader om tollkreditt behandlet innen 14 dager
- Andel søknader om avgiftsmessig statusendring for kjøretøy behandlet innen 14 dager
- Andel søknader om klassifisering av varer i henhold til tolltariffen behandlet innen 90 dager
- Andel klager på særavgifter behandlet av direktoratet innen 180 dager
- Andel klager på særavgifter behandlet av tollregionene innen 90 dager
- Andel telefonhenvendelser ved informasjonssentrene besvart innen ett minutt
- Brukertilgjengelighet i IT-systemene

2.4.2 Spesielle tiltak

Klart språk

Alle tekster fra Toll- og avgiftsetaten skal utformes slik at publikum og næringsliv ikke trenger å bruke unødvendig tid på å forstå innholdet. Målet med klart språk er å gjøre det lettere for brukerne å handle i tråd med regelverket, yte god service til brukerne og redusere antall henvendelser til etaten. I 2015 skal Toll- og avgiftsetaten ta i bruk nye retningslinjer for klart språk. Videre skal klarspråkprosjekt om temaet årsavgift som ble gjennomført i 2014 evalueres.

3. IKT – UTVIKLING OG FORVALTNING

Toll- og avgiftsetaten skal i tjenesteutviklingen vurdere hvordan informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) kan gjøre brukernes møte med det offentlige enklere og frigjøre ressurser både for brukerne og etaten. Ved større utviklingstiltak innen elektronisk forvaltning forventer departementet at den samfunnsøkonomiske nytten overstiger kostnadene, og at tiltakene dermed skal medføre gevinster i form av lavere bemanningsbehov eller at tiltakene gir klare resultatforbedringer.

I 2015 må etatens IKT-miljøer bidra vesentlig til IKT-utviklingsarbeid som følger av overføringen av oppgaver til Skatteetaten. Etaten skal i sitt IKT-utviklingsarbeid prioritere aktiviteter som følger av overføringen av oppgaver fra Toll- og avgiftsetaten til Skatteetaten.

Det vises for øvrig til Kommunal- og moderniseringsdepartementets rundskriv H-7 av 26. august 2014 (digitaliseringsrundskrivet). Føringerne i dette rundskrivet forutsettes lagt til grunn. Direktoratet bes gi en risikovurdering av etatens arbeid med informasjonssikkerhet i forbindelse med årsrapporteringen.

Ekstern gjennomgang av Toll- og avgiftsetatens IKT-område

Det Norske Veritas (DNV) gjennomførte høsten 2013 på oppdrag fra Finansdepartementet en ekstern gjennomgang av Toll- og avgiftsetatens IKT-område. DNV peker i rapporten på forhold hvor det er behov for forbedring. Arbeidet med oppfølgingen av rapportens funn er ikke ferdig. Direktoratet må i 2015 fortsette arbeidet med konkrete forbedringer som følger av denne gjennomgangen.

Overføring av oppgaver – tilpassing av IKT-systemer

IKT-systemene til både Skatteetaten og Toll- og avgiftsetaten må tilpasses i 2015 slik at Skatteetaten kan overta særavgiftsforvaltningen som planlagt fra 1. januar 2016. Det må blant annet sørges for informasjonsutveksling fra Toll- og avgiftsetatens systemer (TVINN, TVIST, Agresso) til Skatteetatens systemer. Det er i budsjettet for 2015 avsatt 30 mill. kroner til arbeidet, fordelt på 20 mill. kroner til Toll- og avgiftsetaten og 10 mill. kroner til Skatteetaten.

Fornyelse av TVIST-systemene

TVIST-systemene omfatter blant annet Toll- og avgiftsetatens systemer for å fastsette og innkreve særavgifter. Support og feilretting på dagens teknologiske plattform (Sysdul) bortfaller ved utgangen av 2018. Ved en overføring av systemporteføljen for særavgiftene til Skattedirektoratet vil Toll- og avgiftsetaten fortsatt ha behov for fremtidig IKT-støtte for de delene av TVIST-systemene som ikke direkte gjelder særavgiftssystemene. Dette omfatter «kunderegister» og «kontrollsystemer».

Toll- og avgiftsetaten skal i tett samarbeid med Skatteetaten fortsette planleggingen av moderniseringen av gjenværende TVIST-portefølje. Det vises for øvrig til departementets oppdragsbrev av hhv. 28. mars 2014 om overføring av oppgaver fra Toll- og avgiftsetaten til Skatteetaten og 17. september 2014 om utredning av systemmessige moderniseringsbehov for Toll- og avgiftsetaten etter oppgaveoverføring til Skatteetaten. Det må utredes et konkret grensesnitt mellom systemene til etatene og den framtidige informasjonsflyten mellom disse.

Det er avsatt 10 mill. kroner til Toll- og avgiftsetaten og 5 mill. kroner til Skatteetaten til dette arbeidet i 2015.

4. ADMINISTRATIVE OG ANDRE FORHOLD

4.1 Organisasjonsutvikling og personalforvaltning

4.1.1 Organisasjonsutvikling

Det må kontinuerlig vurderes tilpasninger i Toll- og avgiftsetatens organisasjonsstruktur som legger til rette for å løse oppgavene på en effektiv måte.

Organisatoriske endringer av en viss viktighet skal på et tidlig stadium forelegges departementet. Dette gjelder også større endringer i organiseringen av direktoratet.

Bedre skatte- og avgiftsforvaltning

Regjeringen har satt i gang og varslet en rekke tiltak for en mer helhetlig og effektiv skatte- og avgiftsforvaltning som påvirker arbeidet i Toll- og avgiftsetaten. Disse er:

- Flytte særavgiftsforvaltningen til Skatteetaten
- Flytte forvaltningen av innførsels-mva. fra Toll- og avgiftsetaten til Skatteetaten
- Omgjøring av årsavgift til trafikkforsikringsavgift
- Flytte dokumentavgiften fra Kartverket til Skatteetaten
- Styrking av grensekontrollen

Det vises til Finansdepartementets oppdragsbrev av 28. mars 2014 (to brev), 8. april 2014, 23. juni 2014 og 17. september 2014. Departementet legger til grunn at etaten i 2015 setter av tilstrekkelig med ressurser til dette arbeidet.

I forbindelse med Toll- og avgiftsetatens arbeid med organisasjonsendringene i 2015 er det avsatt 10 mill. kroner til dekking av en del administrative merkostnader for etaten

Tiltakene vil påvirke Toll- og avgiftsetatens organisasjonsstruktur. Finansdepartementet legger til grunn at direktoratet også vurderer om etatsorganiseringen (på alle nivåer) etter endringene er hensiktsmessig og ev. legger frem forslag til justeringer i den fremtidige organiseringen. Dette arbeidet er ikke en del av arbeidet med en bedre skatte- og avgiftsforvaltning, men kan utredes parallelt eller i etterkant. Toll- og avgiftsdirektoratet bør starte arbeidet i 2015.

4.1.2 Personalforvaltning og kompetanse

Departementet ser det som viktig at etaten har en rekrutterings- og opplæringsstrategi som gjør at den til enhver tid har ansatte med riktig kompetanse til å løse etatens oppgaver og er best mulig rustet for framtidige utfordringer.

Utdanningsnivået i samfunnet blir stadig høyere. Etaten skal vektlegge høyskole- og universitetsutdanning ved relevante nyansettelser og konkurrere om høyt kvalifisert arbeidskraft på lik linje med øvrige statlige etater. I tillegg bør etaten samarbeide med høyskoler og andre institusjoner for høyere utdanning.

Departementet ber om at etaten kontinuerlig vurderer omfanget og innretning av den etatsspesifikke opplæringen på bakgrunn av medarbeidernes kompetanse og erfaringsbakgrunn, jf. brev fra Finansdepartementet til Toll- og avgiftsdirektoratet av 23. desember 2009. Departementet mener den etatsspesifikke opplæringen må være et tillegg til, og ikke en erstatning for, utdanning allerede tilgjengelig gjennom andre utdanningsinstitusjoner.

Toll- og avgiftsetaten bes spesielt vurdere risikoen for mangelfull kompetanse, jf. punkt 4.2.

I årsrapporten bes etaten gi en vurdering av:

- Etatens bemanning og kompetanse til å løse oppgaver
- Bruk av deltidsstillinger og omfanget av midlertidig ansatte
- Etatens arbeid med kompetanseutvikling, herunder lederutvikling
- Demografi (kjønns- og alderssammensetning)
- Oversikt over turnover og rekruttering

I tillegg skal utdypinger, analyser og mer omfattende fakta på personalområdet rapporteres iht. tildelingsbrevets vedlegg 6. Denne rapporteringen (Personalsrapporten) skal følge som eget vedlegg til årsrapporten. Det avholdes et eget møte der personalsrapporten gjennomgås.

Overføring av oppgaver – oppfølging av medarbeidere

I 2015 vil etaten planlegge for overføring av oppgaver og personell innenfor de områder som skal overføres til Skatteetaten. Omstillingen vil i 2015 berøre mange av etatens medarbeidere. Etaten må i 2015 følge opp medarbeidere i etaten som får nye arbeidsoppgaver. Etaten må også følge opp de medarbeiderne som skal overføres til Skatteetaten. Toll- og avgiftsetaten må samarbeide godt med Skatteetaten og bidra til en god personalprosess for medarbeidere som overføres til Skatteetaten.

Sykefravær

Sykefraværet i Toll- og avgiftsetaten er høyt. Direktoratet må fortsatt ha tett oppfølging av sykefraværet i etaten. Det skal fastsettes mål for sykefraværet i etaten. Departementet ber om at status for sykefravær rapporteres også i halvårsrapporten for 2015 og på samme format som i årsrapporten.

Etikk

Toll- og avgiftsetaten skal utføre sine oppgaver i tråd med statens etiske retningslinjer. Dette gjelder blant annet i relasjoner med kunder og leverandører. Etaten skal ha tilfredsstillende rutiner for intern varsling av kritikkverdige forhold. Departementet ber om at det i årsrapporten rapporteres om eventuelle forhold av uheldig karakter.

4.2 Internkontroll og risikostyring

4.2.1 Internkontroll

Departementet forutsetter at Toll- og avgiftsetaten har en effektiv internkontroll, jf. økonomiregelverkets bestemmelser punkt 2.4. Det er samtidig viktig at etablert internkontroll dokumenteres på en hensiktsmessig måte.

Utvikling av internkontrollen i Toll- og avgiftsetaten er en løpende forbedringsprosess. Direktoratet bes i årsrapporten kort redegjøre for etatens arbeid med utvikling av internkontrollen. Direktoratet skal i årsrapporten si i fra om det er avdekket vesentlige svakheter i etatens internkontroll og hvilke utbedringstiltak som eventuelt er iverksatt. Direktoratet bes videre rapportere om internkontrollen har avdekket vesentlige svakheter, feil og mangler i kritiske prosesser og aktiviteter.

4.2.2 Risikovurderinger

Toll- og avgiftsetaten skal vurdere risiko som ledd i sin interne styring, jf. økonomiregelverket. Arbeid med strategiplaner, ressursdisponering og større utviklingstiltak skal bl.a. alltid bygge på risikovurderinger. I den fasen Toll- og avgiftsetaten er inne, i er det spesielt viktig at operasjonelle risikoer håndteres på en betryggende måte. Håndtering av risiko vil derfor være et fast tema i styringsdialogen. Blant annet skal vurderinger av risiko for ikke å nå etatens mål på kort og lengre sikt sendes departementet sammen med halvårsrapporten. Der risikoen vurderes som høy,

skal årsaker til risikoen identifiseres og risikoreduserende tiltak beskrives. Det bes også opplyst om vesentlige endringer i risiko for misligheter.

4.2.3 Sikkerhet og beredskap

Toll- og avgiftsetaten skal arbeide systematisk med samfunnssikkerhet, og det skal være en tilfredsstillende beredskap for å kunne håndtere uønskede hendelser. Det forutsettes at beredskap inngår som en integrert del av all virksomhet i Toll- og avgiftsetaten. Departementet forventer at Toll- og avgiftsetaten dokumenterer risiko og sårbarhet på eget ansvarsområde, at det utarbeides nødvendige beredskapsplaner og at etaten hvert år arrangerer eller deltar i beredskapsøvelser.

Departementet ber om at direktoratet i årsrapporten for 2015 redegjør for sikkerhetstilstanden, herunder sikkerhets- og beredskapsutfordringer og eventuelle sikkerhetstruende hendelser som er identifisert, og for det arbeidet som er gjort i løpet av året for å redusere sårbarhet.

4.2.4 Toll- og avgiftsetatens internrevisjon

Toll- og avgiftsdirektoratet har en egen internrevisjon, jf. "Instruks for internrevisjonen i Toll- og avgiftsetaten" (fastsatt 1. november 2012). Departementet viser til at revisjonen skal utøves i tråd med "Ethiske regler og standard for profesjonell utøvelse av internrevisjon" utgitt av Institute of Internal Auditors (IIA)/Norges Interne Revisorers Forening (NIRF).

Det bes om at årsrapporten fra Toll- og avgiftsetatens internrevisjon oversendes departementet i forbindelse med etatens årlige rapportering. Internrevisjonens årsplan skal også oversendes departementet. Videre skal revisjonsrapporter, herunder vedtak etter ledelsesbehandling, oversendes departementet fortløpende.

4.3 Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen og Sivilombudsmannen

4.3.1 Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen

Det vises til brev av 17. november 2014 fra Finansdepartementet om opplegg for rapportering i forbindelse med oppfølging av riksrevisjonssaker, jf. særlig Dokument nr. 1 (regnskapsrevisjon), Dokument 3:7 (2013–2014) Riksrevisjonens undersøkelse av Toll- og avgiftsetatens grensekontroll og kontroll- og konstitusjonskomiteens merknader til sistnevnte i Innst. 101 S (2014–2015).

Oppfølgingen av riksrevisjonssaker skal prioriteres. Spesielt må det legges vekt på å få gjennomført tiltak for å rette opp forhold som Riksrevisjonen har tatt opp tidligere.

4.3.2 Oppfølging av saker fra Sivilombudsmannen

Departementet ber om at direktoratet holder seg orientert om og følger opp saker på etatens område som er tatt opp av Sivilombudsmannen. Departementet skal bli orientert om saker av prinsipiell betydning.

4.4 Andre forhold

4.4.1 Kommunikasjonsarbeid

Statens retningslinjer for kommunikasjonspolitik av 16. oktober 2009 inneholder sentrale mål og prinsipper for statens kommunikasjon med innbyggere, næringsliv, organisasjoner og annen offentlig virksomhet. Departementet legger til grunn at disse retningslinjene danner et rammeverk for utarbeidelse av etatens egne planer og strategier for informasjon og kommunikasjon.

God kommunikasjon forutsetter også en løpende dialog mellom departementet og etaten. Større saker bør varsles tidlig.

4.4.2 Evalueringer og brukerundersøkelser

Reglement for økonomistyring i staten § 16 omhandler evalueringer av hvordan virksomheten løser oppgavene og bruker virkemidlene. Frekvens og omfang av evalueringene skal bestemmes ut fra virksomhetens egenart, risiko og vesentlighet. Direktoratet skal rapportere om gjennomførte evalueringer på etatens område. Eksterne evalueringer som ikke er unntatt offentlighet, anbefales offentliggjort på evalueringsportalen.no.

Alle statlige etater skal regelmessig gjennomføre brukerundersøkelser. Resultatene skal være offentlige. Direktoratet skal rapportere om gjennomførte brukerundersøkelser og hvordan undersøkelsene er gjort offentlig tilgjengelig, jf. pkt. 2.4.1.

I 2015 planlegger Toll- og avgiftsetatene en brukerundersøkelse: Direktetekjøring av varer.

4.4.3 Høringsuttalelser fra Toll- og avgiftsetaten

Finansdepartementet viser til at høringsuttalelser fra Toll- og avgiftsetaten som hovedregel skal sendes via departementet og i rimelig tid før høringsfristens utløp. Dette gjelder også i de tilfeller hvor direktoratet selv er oppnevnt som høringsinstans.

Ved høringer av utpreget teknisk art og i saker som ikke berøre politiske, prinsipielle og/eller budsjettmessige forhold, kan uttalelse gis direkte og med kopi til Finansdepartementet. Dette gjelder også for NOU-er.

4.4.4 Forenkling for å forebygge unødig tidsbruk

Statlige virksomheter har i 2014 rapportert om regelverk og prosedyrekrav som er gitt av andre, og som vurderes som unødig belastende for virksomheten. I tildelingsbrevet for 2014 ble det bedt om at det i årsrapporten gjøres rede for etatens arbeid med å fjerne regelverk og ordninger som gir unødig tidsbruk.

I det videre arbeid med å forebygge unødig tidsbruk ber vi Toll- og avgiftsetaten prioritere tiltak som kan gi konkrete effekter for brukerne. Vi ber om at det også vurderes og eventuelt tas initiativ til tiltak som kan forenkle brukernes kontakt med det offentlige og som gjelder flere offentlige institusjoner.

Innen 1. juni 2015 skal Toll- og avgiftsetaten melde inn i Difis rapporteringsløsning, eller på annen egnet måte, om forhold i egen virksomhet som bidrar til unødig tidsbruk for brukerne. Etter avklaring med departementet skal det deretter igangsettes tiltak for å redusere eller fjerne ordninger, regelverk, praksiser mv. som forårsaker unødig tidsbruk. I årsrapporten for 2015 skal det rapporteres på en felles mal om hva som her er gjort og om planer for videre arbeid.

5. RAPPORTERING OG RESULTATOPPFØLGING

5.1 Årsrapport

Toll- og avgiftsdirektoratet skal sende departementet årsrapport for 2015 senest 22. februar 2016. Årsrapporten skal gi en strukturert oversikt over viktige sider ved virksomheten i 2015. Alle styringssignaler i tildelingsbrevet skal omhandles i årsrapporten. Årsrapporten skal også omfatte annen informasjon av betydning for departementets styring og oppfølging. Årsrapporteringen for 2015 skal ta utgangspunkt i føringene gitt i bestemmelsene om økonomistyring i staten som trådte i kraft 1. januar 2014. De reviderte bestemmelsene stiller krav om at årsrapporteringen skal struktureres i seks deler, med følgende benevnelse og rekkefølge:

I. Leders beretning

Vurdering av samlede resultater for året og en overordnet framstilling av de viktigste prioriteringene og sentrale forhold som har hatt betydelig innvirkning på oppnådde resultater.

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Kort omtale av myndighet, ansvarsområde og overordnede mål for virksomheten. Det bes også gitt en kort presentasjon av organisasjonsstruktur, disponibel bevilgning og antall årsverk.

III. Årets aktiviteter og resultater

Rapportering og vurdering av oppnådde resultater for fastsatte hovedmål og styringsparametre, jf. tildelingsbrevet pkt. 2 og 3. Redegjørelsen skal underbygges med

analyser som blant annet ser på sammenhenger og utviklingstrekk på tvers av fastsatte styringsparametre og relevante forklaringsvariabler.

Som ledd i resultatvurderingen skal det redegjøres for i hvilken grad det har inntruffet vesentlige uforutsette hendelser, og hvordan disse er håndtert. Etaten skal som ledd i resultatvurderingen omtale tiltak for å redusere høy operasjonell risiko på de enkelte hovedmålsområdene.

Årsrapporten skal ha en egen omtale hvor bevilgning og regnskap på postnivå presenteres og budsjettavvikene kommenteres.

IV. Styring og kontroll i virksomheten

Vurdering av Toll- og avgiftsetatens styrings- og støttesystem, jf. tildelingsbrevets pkt.

4. Redegjørelsen skal belyse hvorvidt styrings- og støttesystemene bidrar til å oppnå mål og resultater. Etaten skal i denne sammenheng rapportere særskilt om eventuelle vesentlige avvik fra økonomiregelverket og hvilke tiltak som er iverksatt.

V. Vurdering av framtidsutsikter

Kort redegjørelse for konkrete endringer i utviklingstrekk i samfunnet og eventuelle andre vesentlige endringer eller hendelser som etaten mener vil kunne påvirke evnen til å nå fastsatte resultatkrav for 2016 og på noe lengre sikt.

VI. Årsregnskap

Toll- og avgiftsetaten skal ved årets slutt utarbeide og avlegge et årsregnskap i tråd med Bestemmelsene om økonomistyring i staten, pkt. 3.4 og Rundskriv R-115 Utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap.

Toll- og avgiftsdirektøren skal signere del I og VI av årsrapporten. Årsrapporten skal publiseres på etatens nettside innen 1. mai 2016.

Forklaringsvariablene omtalt i dette brevet og andre relevante nøkkeltall skal presenteres i vedlegg til årsrapporten.

Internrevisjonens årsrapport og årsplan skal oversendes departementet, jf. pkt. 4.2.4.

5.2 Halvårsrapport

Toll- og avgiftsdirektoratet skal oversende halvårsrapport 2015 senest 26. august 2015. Halvårsrapporten skal i hovedsak bestå av generell resultatstatus på hvert hovedmål, med vekt på eventuelle avvik fra forventet utvikling. Direktoratet skal også gi en prognose for oppnåelse av resultatmål per 31. desember 2015. Resultatmatrise med prognose skal vedlegges rapporten. Resultatrapporteringen skal følges av kommentarer til resultatene samt analyser av utviklingstrekk. Rapporten skal også inneholde regnskapsstatus og budsjettvurdering for hele året. I tillegg skal det rapporteres på områder som er spesielt omtalt i dette brevet.

Etatens årlige risikovurderinger skal være vedlagt halvårsrapporten, jf. pkt. 4.2.2.

5.3 Rapportering om budsjettstatus

Toll- og avgiftsdirektoratet skal rapportere om budsjettsituasjonen per 31. mars, 30. juni, 30. september og 31. desember. Budsjettstatus per 30. juni skal rapporteres i halvårsrapporten, mens rapportering om budsjettstatus per 31. desember skal gis i årsrapporten. Frist for innsendelse av statusrapport per 31. mars er 30. april. Frist for innspill til nysalderingen i 2015 vil bli meddelt i eget brev fra departementet. Dersom frist for innspill blir slik at etaten ikke kan rapportere per 30. september, skal det benyttes så oppdaterte opplysninger som mulig. For ytterligere krav til rapportering om budsjettstatus, se vedlegg 4.

5.4 Annen rapportering

Dersom det skulle oppstå en alvorlig, uforutsett situasjon i løpet av 2015, må etaten straks ta kontakt med Finansdepartementet uavhengig av fastsatte rapporteringstidspunkter. Toll- og avgiftsetaten skal varsle om hendelser med mulig mediemessig eller politisk interesse, jf. departementets brev av 17. november 2008. I årsrapporten skal Toll- og avgiftsetaten kort redegjøre for risiko for at eventuelle varslede hendelser kan inntreffe på ny, og eventuelle iverksatte tiltak.

Revisjonsrapporter fra Toll- og avgiftsetatens internrevisjon skal oversendes departementet fortløpende, jf. pkt. 4.2.4.

Departementets krav til løpende rapportering på fastsettelses- og innkrevingsområdet framgår av vedlegg 4.

Det vil bli bedt om en særskilt rapportering om nytte- og gevinstrealiseringer i forbindelse med bruk av Altinn. Nærmere informasjon vil bli gitt senere.

6. BUDSJETTILDELING OG FULLMAKTER

6.1 Budsjettvedtak

Statsbudsjettet for 2015 for Toll- og avgiftsetatens kapitler 1610 og 4610 ble vedtatt av Stortinget 15. desember 2014, jf. Innst. 5 S (2014–2015). Skatte-, avgifts-, og tollvedtak for 2015 for kapitlene 5511, 5521, 5526, 5531, 5536, 5538, 5541, 5542, 5543, 5546, 5547, 5548, 5549, 5555, 5556, 5557, 5559 og 5560 ble gjort av Stortinget 15. desember 2014 på grunnlag av Innst. 3 S (2014–2015).

For kap. 1610 er følgende utgiftsramme vedtatt:

Kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Vedtak 2015
01	Driftsutgifter	1 542 392
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	41 000
Sum kap. 1610		1 583 392

Fra 2015 av skal alle posteringer på kap. 1610 være eksklusive eventuell merverdiavgift. Merverdiavgift skal i stedet føres på kap. 1633 Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift. Se nærmere i rundskriv R-116 om den nye ordningen. Regnskapsmessige konsekvenser av omleggingen er behandlet i R-101 og R-102 (kontoplaner), og dessuten i R-12/2014 (regnskapsrapportering for 2015).

For kap. 4610 er følgende inntektsramme vedtatt:

Kap. 4610 Toll- og avgiftsetaten

		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Vedtak 2015
01	Særskilt vederlag for tolltjenester	6 394
02	Andre inntekter	2 597
03	Refunderte pante- og tinglysingsgebyr	2 000
04	Diverse refusjoner	3 297
05	Refusjoner fra Avinor AS	36 400
11	Gebyr på kredittdokumenter	18 880
85	Overtredelsesgebyr – valutadeklarering	6 500
Sum kap. 4610		75 988

Det vises for øvrig til omtale av kap. 1610 og 4610 i Prop. 1 S (2014–2015) for Finansdepartementet (fagproposisjonen).

Videre er følgende avgifts- og tollbevilgninger vedtatt for 2015:

Andre kapitler

			(i mill. kr)
Kap.	Post	Betegnelse	Beløp
5511		Tollinntekter	
	70	Toll.....	3 000
5521		Merverdiavgift	
	70	Merverdiavgift (<i>inklusive også Skatteetatens del</i>).....	256 390
5526		Avgift på alkohol	
	70	Avgift på alkohol	12 600
5531		Avgift på tobakkvarer mv.	
	70	Avgift på tobakkvarer mv.	7 200
5536		Avgift på motorvogner mv.	
	71	Engangsavgift.....	1 900
	72	Årsavgift.....	10 300
	73	Vektårsavgift.....	380

Kap.	Post	Betegnelse	Beløp
	75	Omregistreringsavgift.....	1 320
5538		Veibruksavgift på drivstoff	
	70	Veibruksavgift på bensin	5 700
	71	Veibruksavgift på autodiesel	11 300
	72	Veibruksavgift på naturgass og LPG	38
5541		Avgift på elektrisk kraft	
	70	Avgift på elektrisk kraft	8 880
5542		Avgift på mineralolje mv.	
	70	Grunnavgift på mineralolje mv.....	1 900
	71	Avgift på smøreolje mv.	125
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.	
	70	CO ₂ -avgift.....	5 815
	71	Svovelavgift.....	48
5546		Avgift på sluttbehandling av avfall	
	70	Avgift på sluttbehandling av avfall	5
5547		Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier	
	70	Trikloretten (TRI).....	1
	71	Tetrakloretten (PER)	1
5548		Miljøavgift på visse klimagasser	
	70	Avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK)	418
5549		Avgift på utslipp av NO _x	
	70	Avgift på utslipp av NO _x	38
5555		Avgift på sjokolade- og sukkerverer mv.	
	70	Avgift på sjokolade- og sukkerverer mv.....	1 425
5556		Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	
	70	Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.....	1 830
5557		Avgift på sukker mv.	
	70	Avgift på sukker mv.	210
5559		Avgift på drikkevareemballasje	
	70	Grunnavgift på engangsemballasje	1 500
	71	Miljøavgift på kartong	60
	72	Miljøavgift på plast	30
	73	Miljøavgift på metall.....	5
	74	Miljøavgift på glass.....	80
5560		Miljøavgift på plastposer og papirposer	
	70	Miljøavgift på plastposer.....	900
	71	Miljøavgift på papirposer	100

Det vises for øvrig til omtale av kap. 5511, 5521, 5526, 5531, 5536, 5538, 5541, 5542, 5543, 5546, 5547, 5548, 5549, 5555, 5556, 5557 og 5559 i Prop. 1 LS (2014–2015) Skatter, avgifter og toll 2015 og Prop. 1 S (2014–2015) Statsbudsjettet (Gul bok).

Finansdepartementet viser til Reglement for økonomistyring i staten § 6 om departementenes plikt til å gjennomføre stortingsvedtak. For toll og avgifter gjør imidlertid Stortinget også vedtak om satsene. Da består ansvaret i å få innkrevd toll og avgiftene i samsvar med de vedtatte satsene.

6.2 Budsjettfullmakter og administrative fullmakter

I vedlegg 3 omtales to typer budsjettfullmakter: De første er fullmakter som må delegeres for hvert budsjettår. Dernest følger fullmakter som er delegert Finansdepartementet og som Toll- og avgiftsdirektoratet må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle. Til slutt omtales administrative fullmakter som er delegert til direktoratet ved egne brev.

Tilsagnsordning vedrørende oppfølging av konkursbo

For 2015 gis Toll- og avgiftsdirektoratet og Skattedirektoratet fullmakt til å stille nye betingede tilsagn om dekning av omkostninger ved fortsatt konkursbobehandling for til sammen inntil 8 mill. kroner, jf. Innst. 5 S (2014–2015). Denne fullmakten fordeles mellom Skattedirektoratet og Toll- og avgiftsdirektoratet med henholdsvis 7 mill. kroner og 1 mill. kroner.

Merinntektsfullmakt

For 2015 gis Toll- og avgiftsdirektoratet fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 1610, post 01, mot tilsvarende merinntekter under kap. 4610, postene 01, 04 og 05, jf. Innst. 5 S (2014–2015). Merinntekter som gir grunnlag for overskridelser, skal også dekke eventuell merverdiavgift knyttet til overskridelsene. Nytt fra 2015 av er også at eventuell mindreinntekt kommer til fradrag ved beregning av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

Bestillingsfullmakt

For 2015 gis Toll- og avgiftsdirektoratet fullmakt til å foreta bestillinger utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger 40 mill. kroner på kap. 1610, post 45, jf. Innst. 5 S (2014–2015).

Nettobudsjetteringsfullmakt

For 2015 gis Toll- og avgiftsdirektoratet fullmakt til å trekke direkte utgifter i forbindelse med auksjonssalg fra salgsinntektene før det overskytende inntektsføres under kap. 4610, post 02, jf. Innst. 5 S (2014–2015).

6.3 Budsjettmessige forutsetninger

Generelle forutsetninger

Toll- og avgiftsdirektoratet har ansvaret for å planlegge virksomheten i 2015 slik at målene kan nås innenfor bevilgningsrammene, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 2.2. Departementet forutsetter at vesentlige endringer i budsjettforutsetningene umiddelbart rapporteres til departementet.

Direktoratet må tilpasse etatens samlede aktivitetsnivå til etatens budsjetttramme slik at det ikke pådras utgifter uten at det er budsjettmessig dekning.

Øremerket bevilgning

For 2015 er det under kap. 1610 avsatt midler til følgende tiltak, hvor beløpene er betraktet som øremerket, og ikke kan omdisponeres uten departementets samtykke:

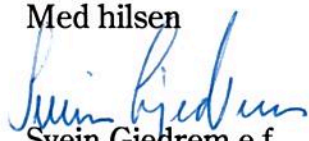
	(i 1 000 kroner)
Arbeid med oppgaveoverføring til Skatteetaten	10 000
Systemtilpasninger ifm. oppgaveoverføring til Skatteetaten	20 000
Utredning av systemmessige moderniseringsbehov etter overføring	10 000
Prøveprosjekt med forenklet transfer på OSL	36 400

Ovennevnte tiltak skal omtales i halvårsrapporten og årsrapporten.

6.4 Tildeling

Under henvisning til ovennevnte og Reglement for økonomistyring i staten § 7 meddeler Finansdepartementet med dette at Toll- og avgiftsdirektoratet i 2015 tildeles og gis adgang til å disponere de bevilgningene som er beskrevet i pkt. 6.1.

Med hilsen

Svein Gjedrem e.f.
finansråd

Amund Noss
ekspedisjonssjef

Vedlegg

Kopi: Riksrevisjon

Styringskalender 2015

Toll- og avgiftsdirektoratet

Måned	Aktivitet	Dato
Februar	<ul style="list-style-type: none"> – Forklaringer til statsregnskapet mv. – Innsendelse av årsrapport for 2014 til FIN – Faglig kontaktmøte 	Primo februar ¹ 23. februar Ultimo februar
Mars	<ul style="list-style-type: none"> – Innspill til revidert budsjett 2015 – Møte om personalområdet – Årsrapportmøte for 2014 – Medarbeidersamtale mellom finansråden og toll- og avgiftsdirektøren – Forslag til rapportomtale i Prop. 1 S (2015–2016) 	Primo mars Mars/april Mars/april Mars/april 20. mars
April	<ul style="list-style-type: none"> – Utsendelse av foreløpige budsjetttrammer 2016 for Toll- og avgiftsetaten etter rammekonferansen – Rapport om budsjettstatus per 31. mars – Referat fra årsrapportmøte for 2014 	Uke 15 30. april Ultimo april
Mai	<ul style="list-style-type: none"> – Forslag til budsjettomtale i Prop. 1 S (2015–2016) – Faglig kontaktmøte 	12. mai Mai
Juni	<ul style="list-style-type: none"> – Rapportering personalstatistikk til Prop. 1 S (2015–2016) 	1. juni
August	<ul style="list-style-type: none"> – Innsendelse av halvårsrapport til FIN 	26. august
September	<ul style="list-style-type: none"> – Halvårsrapportmøte for 2015 – Faglig kontaktmøte 	September September/oktober
Oktober	<ul style="list-style-type: none"> – Regjeringen fremmer Prop. 1 S (2015–2016) for Stortinget – Innspill til nysaldering av budsjettet for 2015 og rapport om budsjettstatus per 30. september 	Primo oktober Primo oktober
November	<ul style="list-style-type: none"> – Oversendelse av foreløpig tildelingsbrev 2016 – Tekniske retningslinjer for arbeidet med statsbudsjettet for 2017 – Faglig kontaktmøte – Forslag til budsjett 2017 fra Toll- og avgiftsetaten 	Medio november Primo november November/desember Ultimo november
Desember	<ul style="list-style-type: none"> – Oversendelse av tildelingsbrev 2016 	Ultimo desember

¹ Retningslinjer og endelige frister vedrørende statsregnskapet mv. er gitt i rundskriv R-10/2014 av 13. november 2014, oversendt ved brev av 1. desember 2014 og korrigerende brev av 12. desember fra Finansdepartementet.

Forklaringsvariabler for Toll- og avgiftsetaten 2015

Hovedmål 1: Motvirke ulovlig inn- og utførsel av varer

- Antall beslag
- Antall narkotikabeslag
- Beslaglagt antall og mengde av ulike varer
- Antall valutabeslag
- Beslaglagt beløp valuta
- Antall politianmeldelser
- Antall personer overlevert til politiet iht. utlendingsloven § 22
- Antall AOT-poeng (poengradering av avdekkede alvorlige overtredelser i grensekontrollen)
- Antall AOT per årsverk for hovedmål 1

Hovedmål 2: Riktig fastsettelse av avgifter og toll

- Antall innførselsdeklarasjoner
- Antall varelinjer innførsel
- Piratvarekontroll (IPR) – antall saker
- Piratvarekontroll (IPR) – verdi tilbakeholdte varer
- Antall utførselsdeklarasjoner
- Treffprosent for dokumentkontroller på innførsel
- Treffprosent for fysiske kontroller på innførsel
- Treffprosent for dokumentkontroller på utførsel
- Treffprosent for fysiske kontroller på utførsel
- Treffprosent for kontroller av særavgiftsoppgaver
- Treffprosent for toll- og avgiftsrevisjonene (unntatt bistandskontrollene)
- NCTS (TET): Avgiftsvedtak i kroner etter iverksatte etterlysningsprosedyrer ved transitteringer
- Andel elektronisk (ELSÆR) deklarererte særavgiftsoppgaver
- Avgiftsvedtak i kroner etter oppfølging av midlertidige innførsler
- Antall politianmeldelser
- Etterberegnet beløp (i statens favør) i deklarasjonskontrollen per årsverk
- Antall bistandsanmodninger fra utenlandske tollmyndigheter
- Etterberegnet beløp i toll- og avgiftsrevisjonen (virksomhetskontrollen) per årsverk
- Antall AOT per årsverk for hovedmål 2

Hovedmål 3: Rettidig innbetaling av avgifter og toll

- Andel avvik knyttet til varsel om utlegg
- Andel avvik knyttet til begjæring om utlegg
- Total saldo på interimskonti (ekskl. gjennomgangskonti)

Budsjettfullmakter og administrative fullmakter

Bevilgningsreglementet har flere bestemmelser som gir Kongen fullmakt til å fastsette unntak fra de hovedprinsipper som reglementet ellers er basert på. Gjeldende vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene fremgår av R-110/2013 Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet. Det vises også til veileder for statlig budsjettarbeid (R-0634 B) som forklarer budsjettfullmaktene nærmere. (Alle rundskriv fra departementet finnes på departementets hjemmesider.)

Nedenfor omtales to typer budsjettfullmakter: Først fullmakter som må delegeres for hvert budsjettår, jf. pkt. A. Dernest fullmakter som er delegert Finansdepartementet og som virksomheten må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle, jf. pkt. B. I tillegg omtales i pkt. C administrative fullmakter som er delegert til Toll- og avgiftsdirektoratet ved egne brev.

A. Budsjettfullmakt som må delegeres hvert år, og som med dette delegeres

- Fullmakt om forpliktelser ved fortsatt bobehandling, merinntektsfullmakt, bestillingsfullmakt og nettobudsjetteringsfullmakt, jf. pkt. 6.2.
- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr på de vilkår som fremgår av R-110 pkt. 2.2.
- Fullmakt til å inngå avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret på de vilkår som fremgår av R-110 pkt. 2.3. Husleieavtaler kan likevel bare inngås på de vilkår og etter de prosedyrer som fremgår av Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor, fastsatt av daværende Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet (nå Kommunal- og moderniseringsdepartementet) og sist endret 13. september 2013.

B. Budsjettfullmakt som er delegert Finansdepartementet og som etaten må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle

- Fullmakt til å omdisponere fra post 01 til post 45 på de vilkår som fremgår av R-110 pkt. 2.5.
- Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra et år til neste på de vilkår som fremgår av Finansdepartementets årlige R-2.
- Overskride driftsbevilgning til investeringsformål mot innsparing i løpet av de tre følgende budsjettår på de vilkår som fremgår av R-110 pkt. 2.6.

C. Administrative fullmakter

- Fullmakter innen lønns- og personalområdet, jf. Finansdepartementets brev av 17. desember 2013.
- Statens erstatningsansvar, jf. Finansdepartementets brev av 14. desember 2006. Fullmakten gjelder for erstatningsutbetalinger inntil 1 mill. kroner og som ikke er av prinsipiell interesse. Ellers gjelder Justis- og beredskapsdepartementets rundskriv G-03/2006. (Nytt rundskriv er ventet om kort tid.)

Krav til rapportering om budsjettstatus

Finansdepartementet har følgende krav til rapportering av utgifter på kapittel 1610 i statusrapporter om budsjettsituasjonen:

- Det må framgå hva som er disponibel bevilgning (sum budsjett), og hvordan denne har framkommet (saldert budsjett, overført bevilgning, tilleggsbevilgninger og omprioriteringer, refusjoner og bruk av merinntektsfullmakter)
- Regnskapstall fra statsregnskapet må presenteres for hver utgiftspost (og underposter for post 01)
- Forbruk i prosent av disponibelt beløp må framkomme
- Vesentlige avvik mellom periodisert budsjett per dato og regnskapsført beløp må forklares
- Etaten må gi en budsjettvurdering for hele året i form av en prognose (gjelder ikke rapportering per 31. desember)
- Vesentlige avvik i utgiftsprognosen fra disponibel bevilgning per 31. desember må forklares og korrigerende tiltak må angis
- Avvik mellom budsjett og prognose må framstilles både i kroner og prosent

Finansdepartementet har følgende krav til rapportering av inntekter på kapittel 4610 i statusrapporter om budsjettsituasjonen:

- Det må framgå hva som er sum budsjett
- Regnskapstall fra statsregnskapet må presenteres for hver inntektspost
- Avvik mellom budsjett og regnskap må framstilles både i kroner og prosent
- Vesentlige avvik mellom forventede periodiserte inntekter og regnskapsført beløp må forklares
- Etaten må gi en inntektsprognose for hele året (gjelder ikke per 31. desember)
- Vesentlige avvik i inntektsprognosen for hele året fra budsjett må forklares
- Avvik mellom budsjett og prognose må framstilles både i kroner og prosent

Krav til rapportering på fastsettings- og innkrevingsområdet fra TAD

Rapport	Innhold	Frekvens	Tids- punkt ²	Mottakere i FIN
1	<i>Inntektsrapport</i> Innbetalinger sammenliknet med forrige år, hhv. siste måned og akkumulert for inntektsåret (særskilt rapport for brennevin, vin og øl)	Månedlig	Den 20. i påfølgende måned	SØ
2	Fastsatte avgifter med avgiftspliktige mengdedata fordelt på avgiftstype og avgiftsgruppe akkumulert hittil i år – alle særavgifter (herunder også engangsavgift, omregistreringsavgift, årsavgift og vektårsavgift)	Månedlig	Den 20. i mnd. etter avgiftsterminens forfall	SØ
3	Fastsatte avgifter med avgiftspliktige mengdedata fordelt på avgiftstype, avgiftsgruppe og tilleggs-koder – alle særavgifter	Halvårlig	20. februar og 20. august	SØ
4	<i>Særavgifter – rapport for 1. halvår og for hele året</i> Oppsummerer avgiftsinntektene og kommenterer utviklingstrekk.	Halvårlig	31. august og 15. februar	SØ
5	Veileder for bruk av koder ved fastsettelse av avgifter	Årlig	1. mars	SØ
6	<i>Særavgifter i Norge</i> a) Tidligere avgifter b) Gjeldende avgifter med historikk	Årlig	1. mars	SØ
7	<i>Nøkkeltall for toll og avgifter</i> Inntekter fordelt på hovedgrupper sammenliknet med budsjettvedtak og tilsvarende inntekt de to foregående år. Vesentlige avvik og endringer kommenteres	Halvårlig	Halvårs- og årsrapport	SL
8	<i>Tilsagnsordningen for konkursbo</i> Utbetalt beløp (hhv. som forskudd og endelig), akkumulert tilsagnsansvar, sum nye tilsagn i perioden og bortfalt tilsagnsansvar (med bakgrunn for bortfall) Merinntekt for hhv. konkursbo og toll-, og avgifts-krav som følge av tilsagn	Årlig	Vedlegg til årsrapporten. Rapporteres til statsregnskapet i forbindelse med årsavslutningen	SL

² Der datoen er en lør- eller søndag er fristen første påfølgende mandag.

9	Alle beløp pr. inntektspost/avgift pr. 31.13: Aktive restanser 1.1, fastsatt i året, innbetalt i året, ettergitt/avskrevet i året, krav stilt i bero i året, aktive restanser 31.13	Årlig	Vedlegg til årsrapporten	SL
10	Innkrevingsstatistikk på landsbasis, for inntektsåret, fordelt på kravtype: Innbetalt ifht. fastsatt, hhv. frivillig og rettidig (pst. av fastsatt), frivillig, men forsinket og etter tvangstiltak (pst. av fastsatt)	Årlig	Vedlegg til årsrapporten	SL
11	Innfordringstiltaksstatistikk på landsbasis, fordelt på kravtype: - Antall tvangstiltak ved enkeltforfølgning (begjæring om utlegg, arrest, tvangssalg) - Antall begjæringer og åpnete konkurser - Antall søknader og lempninger av hensyn til det offentlige som kreditor (fordelt på type: ensidig betalingsavtale, ensidig nedsettelse) - Antall søknader og lempninger av hensyn til skyldner - Antall søknader og etablerte gjeldsordninger etter gol. (fordelt på type: frivillighet og tvungne)	Årlig	Vedlegg til årsrapporten	SL
12	<i>Årlig informasjon om drivstoffutvikling og utvikling av kjøretøyteknologier</i> Oppdatert og samlet informasjon, om drivstoff som benyttes i Norge, med vekt på de elementer som skal inngå i evalueringen, og om utviklingen av salg av kjøretøy som er omfattet av særregler under motorvognavgiftene med formål å fremme bestemte kjøretøyteknologier. Informasjonen skal inneholde en sammenlikning med andre land og en løpende oppdatering av avgiftshåndteringen i andre land.	Årlig	Egen rapport i løpet av desember 2015.	SL

Krav til rapportering på personalområdet

Departementet ber om at følgende rapporteringspunkter legges til grunn for etatens særskilte rapportering på personalområdet. Personalrapporten skal følge som vedlegg til årsrapporten for 2015. Sentrale forhold på personalområdet skal også omtales i den ordinære årsrapporteringen, jf. pkt. 4.1.2 i tildelingsbrevet.

Det avholdes et eget rapporteringsmøte der personalområdet gjennomgås.

1. Personellsituasjonen i virksomheten

- Oversikt over antall ansatte og årsverk i etaten sammenliknet med foregående år
- Demografi (kjønns- og alderssammensetning), oversikt, analyse og ev. tiltak
- Turnover (personalavgang), oversikt, analyse og ev. tiltak
- Rekruttering, oversikt, analyse og ev. tiltak
- Kompetansetiltak og planlegging på kort og lang sikt
- Tiltak overfor markedsutsatt personell (rekruttere, beholde)

2. Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Det skal gis en kort redegjørelse for større arbeidsmiljøtiltak som er gjennomført i 2014.

3. Inkluderende arbeidsliv (IA)

Innledningsvis skal det redegjøres generelt for IA-arbeidet.

Det skal for øvrig rapporteres om:

a. *Delmål 1 (redusere sykefraværet)*

Finansdepartementet legger til grunn at det er satt etterprøvbare resultat- og aktivitetsmål for sykefraværet i virksomheten. Det skal redegjøres om mål for legemeldt og egenmeldt sykefravær og hvilke tiltak som er iverksatt for å nå disse målene. Følgende bes oppgitt (måloppnåelsen):

- Måltall legemeldt og egenmeldt sykefravær.
- Anslag for legemeldt sykefravær 2015 sett under ett basert på Altinn-tall for 1-3. kvartal og egne tall for 4. kvartal.
- Legemeldt sykefravær vist kvartalsvis for begge kjønn, fordelt på kjønn, basert på Altinn-tall for 1.-3. kvartal 2015 og egne tall for 4. kvartal 2015.
- Egenmeldt sykefravær for året 2015 og kvartalsvis, basert på egne tall.

Foranstående opplysninger skal angis både samlet for etaten og per region.

Redegjørelsen for måloppnåelsen for 2014 skal suppleres med vurdering av hovedutfordringene framover og nye tiltak som skal settes i verk.

b. Delmål 2 (øke rekrutteringen av personer med nedsatt funksjonsevne)

Det skal rapporteres på egne etatsspesifikke resultat- og aktivitetsmål, også om tilrettelegging for allerede ansatte medarbeidere.

c. Delmål 3 (yrkesaktivitet etter fylte 50 år)

Det skal gis en status på området, med utgangspunkt i den enkelte virksomhets fastsatte resultat- og aktivitetsmål.

4. Likestilling og mangfold

Det skal rapporteres særskilt om likestilling og mangfold til Prop. 1 S (2015-2016).

5. Oversikt over eksisterende særavtaler i hele etaten per 31.12.2014.